

Odamız 69. Meslek Komitesinde (Her türlü Sağlık Hizmetleri) yer alan sektör temsilcileriyle, sektöre dair sorunları dinlemek ve bu sorunlara çözüm yolları bulmak amacıyla 8 Aralık 2015 tarihinde Odamızda bir istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir. İstişare toplantımıza 69. meslek komitesinden toplam **70** üye katılmıştır.

Bu toplantı ile birlikte; 6 Şubat 2014'de başlayan istişare toplantıları silsilesinin **42.**si yapılmış ve Konya Ticaret Odası'nda bulunan 70 Meslek Komitesinden **50**'si ile görüşmeler tamamlanmıştır.

Toplantıya Katılan Meclis Üyeleri:

- Seyit Karaca

Toplantıya Katılan Meslek Komitesi Üyeleri:

- Ayhan Baran : Komite Başkanı
- Aliye Günaydın Çakır: Komite Başkan Yardımcısı
- Teyfik Göçer
-

Toplantıya Dışarıdan Katılan Yetkililer:

- Mukadder Gürsoy : Konya Milli Eğitim Müdürü
- Murat Mustafa Yavuz : Konya SGK İl Müdürü

Toplantıda dile getirilen sorunlar ve çözüm önerileri şu şekildedir:

Soru/Sorun 1: Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinde Yaşanan Sıkıntılar

Açıklama: RAM'lar, hastanelerden gelen sağlık kurulu raporlarını göz ardı etmektedir. Özellikle hafif düzeyde zihinsel yetersizlik tanısı almış çocuklara RAM'lar rapor vermiyor.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bu durumlara biraz daha hassas yaklaşılması konusunda RAM'larla görüşülmeli. Çünkü özel eğitime ihtiyaç duyan çocuk velilerinin de içinde bulunduğu duruma (sosyo-ekonomik kültürel yapı, eğitim seviyeleri, gelir seviyeleri vb.) bakıldığında hafif engelli çocuğuna destek olabilecek konumda olmadıkları görülmektedir. Bu durumda topluma kazandırılacak çocuklar hem RAM'lar tarafından hem de aileleri tarafından cezalandırılmış oluyor.

Soru/Sorun 2: RAM'larda rapor güncellemek ve yeni rapor almak için yapılan başvurularda yoğunluk sebebiyle randevu alımında sıkıntılar yaşanmaktadır.

Çözüm Önerileri/Görüş: RAM'lara yeterli personel ataması yapılabilir ya da personelin günlük değerlendirme sayısı artırılabilir.

Soru/Sorun 3: RAM'larda yeterli uzman çeşitliliği bulunmamaktadır. Bu durum, özel gereksinimli çocukların eğitim amaçlarının ve performanslarının yanlış belirlenmesine sebep olmaktadır.

Çözüm Önerileri/Görüş: En azından her RAM'da bir özel eğitim uzmanı, bir görme engelli uzmanı, bir işitme engelli uzmanı, bir fizyoterapist, bir çocuk gelişimi eğitimi uzmanının bulunması sağlanmalıdır. Böylece özel gereksinimli çocuğun her alanda ayrıntılı ve daha tatminkâr değerlendirilmesinin yapılması sağlanabilir.

Soru/Sorun 4: RAM'larda ailelere gerekli bilgilendirilmeler yapılmalı ve Özel Eğitimin önemi anlatılmalıdır. Konunun önemini anlamayan velinin eğitime desteği maalesef yetersiz kalmaktadır.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bunun için psikolog ve/ya psikolojik danışmanlar özellikle görevlendirilmelidir. Rehabilitasyona devamın ve evde eğitime devam edilmesi gerekliliği resmi bir kurum görevlisi tarafından anlatılarak, aileler sürecin bir parçası olmaya ikna edilmelidir.

Soru/Sorun 5: RAM'lar ağır düzeyde zihinsel ve fiziksel yetersizlik tanısı almış çocuklara rapor vermemektedir.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bu konuda biraz daha hassas yaklaşılması konusunda RAM'lara telkinde bulunulabilir. Çünkü ağır engelli yakınlarının da umuda ve desteğe ihtiyacı vardır. Ayrıca rehabilitasyonların amacı, kelime anlamında da saklı olduğu gibi iyileştirmedir, her zaman kesin çözüm değildir. Bir gruba dahil olabilmek, bir anı paylaşabilmek adına bile özel eğitimden faydalanmaları sağlanmalıdır.

Soru/Sorun 6: RAM'lar değerlendirme yaptığı öğrenciye uygun eğitim programı ile uygun eğitim şeklini önermiyor. Özellikle grup eğitim programı, az öneriliyor.

Çözüm Önerileri/Görüş: Örneğin toplumsal yaşam, günlük yaşam becerileri vb. modülleri sadece bireysel eğitim programı dahilinde veriliyor; oysa bu modüllerin uygun eğitim şekli maalesef bireysel + grup eğitimi olmalıdır. Bu konuda RAM'ların daha duyarlı olması

sağlanabilir.

Soru/Sorun 7: RAM'lar bazen bir çocuk için çok fazla amaç belirleyebiliyor. Bu amaçların hepsinin çalışılmaması durumunda da evrak bazında kurumlarla, RAM'lar arasında sıkıntı yaşanıyor.

Çözüm Önerileri/Görüş: Amaçlar belirlenirken çocuğun değerlendirilmesi iyi yapılmalı ya da evrak konusunda kurumlara sıkıntı yaratılmamalı.

Soru/Sorun 8: RAM'lar hafif zihinsel yetersizlik tanısıyla değerlendirilen öğrenciye, Konya'da dil konuşma güçlüğü destek eğitim programı olmadığı halde bu program altında eğitim öngörmeye devam ediliyor.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bu sorunu yaşayan öğrenciler için zihinsel engelliler destek eğitim programı altındaki dil konuşma ve alternatif iletişim becerileri modülünden faydalanmaları sağlanabilir.

Soru/Sorun 9: RAM'lar aynı ilde farklı uygulamalar yapıyor.

Çözüm Önerileri/Görüş: RAM uygulamalarının tek düzene getirilmesi sağlanmalıdır. Randevu işlemleri, evrak incelemeleri vb. hepsi farklı sistemde çalışmaktadır. Bu durum kurumlara her RAM için farklı şekilde evrak hazırlama vb. ekstra iş yükü getirmektedir. Ayrıca RAM'lar kendilerini asıl görevleri olan çocuğun performans tespiti ve yıl sonunda gelinen noktanın belirlenmesinden öteye giden farklı bir sürecin parçası yapmaktadırlar.

Soru/Sorun 10: RAM'lar rapor güncelleme, tekrar değerlendirme vb. taleplerle başvurulduğunda kurum ya da ailelerin istekleri göz ardı ediliyor. İtiraz hakkı önemsenmiyor.

Çözüm Önerileri/Görüş: RAM'lar ailelerin genel olarak konuya hakim olmamalarını fırsat bilip ailelerin isteklerine karşı olumsuz cevap vermektense, gerçekten çocuğun tekrar değerlendirilmesi, yanlış yapmış olabileceklerini kabul etmeleri hususunda telkinde bulunulabilir.

Ayrıca bir değerlendirme sürecinde, RAM'larda çalışan uzmanın özel gereksinimli çocuğu değerlendirirken; zaman kısıtlaması, çocuğun tanımadığı bir kişinin karşısında olmasının getirdiği kaygılar vb. sebeplerden gerçek performansını ortaya koyamadığı durumlarda, özel gereksinimli çocuğun devam ettiği kurumun uzmanı, tarafından yapılan bilgilendirmenin, yönlendirmenin önemsenmesi sağlanabilir.

Soru/Sorun 11: Sağlık raporu yenilenecek veya sağlık raporunu ilk kez çıkartacak olan öğrencilere randevu oluşturma sürecinde bazı sıkıntılar yaşanmaktadır. Randevu sistemi sürekli değişim göstermektedir. Bazen aylık bazen haftalık bazen de iki aylık randevu oluşturuluyor. (Meram Eğt. ve Araş. Hst.)

Çözüm Önerileri/Görüş: Randevu sisteminin sabitlenmesi (haftalık açılması manuel ya da kioslardan). Bir denge sağlanmalı.

Soru/Sorun 12: Sağlık raporu için değerlendirmeye giden hastaların raporu teslim alma süresi 2 haftadır. Bu süre ile randevu almada gecikmeler göze alındığında eğitim boşlukları oluşmaktadır. (Meram Eğt. ve Araş. Hst.)

Çözüm Önerileri/Görüş: Rapor çıkma süresi olan 2 haftanın daha aza indirilmesi sağlanabilir.

Soru/Sorun 13: 0 - 1 yaş arasındaki öğrenciler değerlendirmeye alınmamaktadır. Bu durumda erken eğitim / müdahale hakkı yok sayılmaktadır. (Meram Eğt. ve Araş. Hst.)

Çözüm Önerileri/Görüş: 0-1 yaş aralığındaki tanılanmış (down sendromu vb.) öğrencilerin değerlendirilmeye alınması ve sağlık raporlarının oluşturulması sağlanmalıdır.

Soru/Sorun 14: Sağlık raporu yenilenecek veya sağlık raporunu ilk kez çıkartacak olan öğrencilerden 30 ile 300 TL arasında bir ücret talep edilmektedir. (Meram Tıp Fakültesi)

Çözüm Önerileri/Görüş: Talep edilen bu ücretin hangi bireylerden daha az hangi bireylerden daha fazla isteneceği konusunda bir netlik kazanması sağlanmalıdır.

Soru/Sorun 15: Devlet atamaları yüzünden uzman personeli elimizde tutmak ya da yenisi bulabilmekte sıkıntı yaşıyoruz.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bir özel öğretim kurumunda çalışan personelin sözleşmesi bitmeden atamasının yapılmaması sağlanabilir. Atama başvurusunda, bir yerde sözleşmeli çalışıyor olarak görünen bir uzman başvuru yapamamalı.

Soru/Sorun 16: Uzman personelin imza yetkisi sıkıntısı. Özellikle okul öncesi eğitimi öğretimi ile çocuk gelişimi ve eğitim öğretmenlerinin imza yetkilerinin sınırlandırılması ile ikinci sınıf muamele görerek 8 saate imza atamamaları.

Çözüm Önerileri/Görüş: En azından modüllere (bilişsel hazırlık, psikomotor beceriler vb.) göre ya da 0-6 yaş grubu öğrencilerinin 8 saatlik derslerinin tamamına imza atabilmeleri sağlanmalıdır. Gerçi açılan kurslarla uzman öğretici statüsüne geçerek 8 saate imza atmaya

başladılar ancak bu sınırlı bir sayı için geçerli.

Soru/Sorun 17: İmza yetkileri konusunda farklı uzmanların özel eğitim merkezlerinde çalışması sağlanabilir.

Çözüm Önerileri/Görüş: Sertifika programlarının artırılması ve programdan sadece sınıf öğretmenlerinin faydalanmaması. Öğretime destek vermek için türkçe ve matematik öğretmenlerine modül sınırlamalı bir şekilde imza yetkisi verilebilir. Böylece personel sıkıntısı azaltılmış olur.

Soru/Sorun 18: İş takviminin ayda 3 hafta için düzenleme getiriyor olması.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bu durum sadece ayda 3 hafta için değil, iklim şartlarını ve çocukların malum sağlık durumları da düşünerek ayda 2 haftayı kapsayacak şekilde düzenlenebilir. Böylece sağlık nedenleri ya da iklim şartlarından dolayı devamsızlık hakkını kullanacak olan öğrenciler için programın 2 haftaya sığdırılması sağlanmalıdır.

Soru/Sorun 19: Yönetmelik gereği bazı programların alt modülleri yaş ve süre ile kısıtlandırılmış durumdadır.

Çözüm Önerileri/Görüş: Özel gereksinimli çocukların gelişim süreci maalesef ne yaşla ne de süreyle kısıtlanabilir. Takvim yaşı esas alınmadan hareket edilmelidir.

Soru/Sorun 20: Okula kayıtlı öğrencilerin MEBBİS sistemine girilmesi. Okula kayıtlı göründükleri halde, okula devam etmeyen öğrencilerin kurstaki ders gün ve saatlerinde okulda derste görünmeleri sebebiyle sisteme girilmiyor.

Çözüm Önerileri/Görüş: Okula devam etmeyen öğrencilerin, okul idaresi tarafından sisteme bu öğrencilerin devamsız (kayıtlı – devamsız / kayıtlı – devamlı vb.) görünmelerini sağlanmalı. Bu konuda okul idaresine gerekli telkinde bulunarak, daha hassas yaklaşımları sağlanarak aile ve kurumları mağdur etmemeleri sağlanabilir.

Soru/Sorun 21: Aile eğitimi ve danışmanlığı imza altına alınmalı.

Açıklama: Kurumlarda zorunlu personel olan ancak imza yetkisi olmayan psikolog ve psikolojik danışmanlara aile eğitimi ve danışmanlığı çalışmalarının imza altına alınması ve mümkünse fatura edilebilme imkanı sağlanmalıdır.

Çözüm Önerileri/Görüş: Özel Eğitimde çocuğun gelişim ve eğitim sürecine ailenin desteği olmazsa maalesef ilerlemede olmaz. Çünkü aylık 8 bireysel ya da 8 bireysel + 4 grup eğitimin

fayda sağlayabilmesi mümkün değil. Sağlıklı çocuklar haftada 5 gün en az 5er saatlik eğitimle örgün eğitimden faydalanarak bir şeyler öğrenebilirken, özel gereksinimli çocuklara verilen eğitim seans sayısına baktığınızda daha fazla olması gerekirken maalesef daha az. Bu yüzden ailelerin bilinçlendirilmesi ve eğitilmesi şart.

Soru/Sorun 22: Telafi eğitim programı sadece o ay içinde verilebilir sistemi düzeltilmeli. Çünkü o ayın son haftası, iki seans dersi olan öğrenci derse hastalığı yüzünden gelemediğinde, geçmiş haftalara dönüp telafi verilemeyeceğine göre ya da bir sonra ki aya devir edilemeyen bir sistem olduğuna göre kurumlar aile ve öğrenci kaynaklı devamsızlıklardan gördüğü zararı telafi edememektedir.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bunun için en az 3 ile 6 ay arasında bir sınırlama getirilmeli ve bu süre içerisinde telafi derslerini alabilmeli, böylece fatura ederek kurumların zararı giderilebilmelidir. Ayrıca öğrencinin bir hafta 2 bireysel ve 1 grup eğitimi kısıtlaması kaldırılmalı, öğrencinin ders programı aile ile işbirliği yapılarak kurum tarafından düzenlenebilmeli. Bu sistem içinde MEBBİS'te haftada en az yazılabilecek ders saati artırılarak, sistemsel sorunda çözümlenebilir.

Soru/Sorun 23: Özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların servis giderleri devlet tarafından karşılanmıyor. Hem eğitim giderleri hem servis giderleri düşünüldüğü zaman fatura edilen meblağ kurumların giderleri ile doğru orantılı değil.

Çözüm Önerileri/Görüş: Özel eğitime devam eden öğrencilerin servis giderleri de fatura edilebilmeli. Bunun takibi için de MEBBİS'e link eklenebilir.

Soru/Sorun 24: Yönetmelikler ya da eğitim programları oluşturulurken teorikle pratiğin aynı noktada her zaman birleşmediği unutulmamalı.

Çözüm Önerileri/Görüş: Bunun için de en azından alanda aktif çalışan uzman ve yöneticilerden fikir alınarak, programlar ve yönetmelikler hazırlanmalı.

Milli Eğitim Müdürü Mukadder Gürsoy'un Cevabı: Şu ana kadar RAM'larla ilgili hiçbir sorun tarafıma iletilmedi. Kapım herkese her zaman açıktır. Bu tip sorunlarınızı bir rapor halinde getirip il olarak yapabileceğimiz bir şeyler varsa hemen çözeriz. Bakanlığımızla ilgilendiren sorunlarınızı da bakanlığımıza en kısa sürede iletiriz.

Soru/Sorun 25: OSGB' lerde yeterli denetimlerin yapılmamasıdır.

Açıklama: İşyeri hekimliği belgesini düşük fiyatlara kiralayan OSGB'ler gerekli hizmetleri yerine getirmemekte, hatta hizmet verdikleri kurumlara sağlık memuru kişilerin gittiği görülmektedir.

Çözüm Önerileri/Görüş: OSGB'lerin denetimlerinin sıklaştırılması haksız rekabeti önleyecektir.

Soru/Sorun 26: İş güvenliği uzmanları (özellikle A ve B sınıfı uzmanlar) sahaya ve işletmelere hiç gitmeden evrakları imzalamaktadırlar.

Çözüm Önerileri/Görüş: İş güvenliği uzmanları daha sıkı denetime tabi tutulmalı

Bunların dışında üyelerimiz, şu hususları ifade etmişlerdir:

- OSGB'lerin açılış kriterlerinde yeni düzenleme getirilmelidir.
- Hizmet fiyatlarına ödeyici kurumlarca yapılan ödeme bedellerinin reel olmaması
- Teknoloji yatırımlarının dövizle alımdan dolayı kur riski barındırması
- SUT fiyatlarının reel şartları yansıtmaması; 8 yıldır artmaması.
- İmar mevzuatından kaynaklanan bazı sıkıntı ve çelişkiler nedeniyle her türlü işyeri açmak mümkün olan yere diyaliz dahil sağlık kuruluşu açamama
- Engelli bakım merkezleri için nace kodumuz yok.
- Diyaliz merkezlerinin fiyatları uzun zamandır güncellenmiyor.
- Diyaliz merkezlerinde kullandığımız bazı malzemeler için fire zayıf oranları belirlenebilir mi?
- Rehabilitasyon merkezlerinin sorunlarının görüşüleceği bir çalıştay düzenlenebilir mi?